

Brussel, 8 november 2018
(OR. en)

Interinstitutioneel dossier:
2018/0384(NLE)

14018/18
ADD 11

SERVICES 68
WTO 285

VOORSTEL

van:	de heer Jordi AYET PUIGARNAU, directeur, namens de secretaris-generaal van de Europese Commissie
ingekomen:	8 november 2018
aan:	de heer Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
Nr. Comdoc.:	COM(2018) 733 final - ANNEX 11
Betreft:	BIJLAGE bij voorstel voor een besluit van de Raad inzake de sluiting van akkoorden in het kader van artikel XXI van de GATS met Argentinië, Australië, Brazilië, Canada, China, het afzonderlijk douanegebied van Taiwan, Penghu, Kinmen en Matsu (Chinees Taipei), Colombia, Cuba, Ecuador, Filipijnen, Hongkong (China), India, Japan, Korea, Nieuw-Zeeland, de Verenigde Staten en Zwitserland over de compensaties die noodzakelijk zijn als gevolg van de toetreding van de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Oostenrijk, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden tot de Europese Unie

Hierbij gaat voor de delegaties document COM(2018) 733 final - ANNEX 11.

Bijlage: COM(2018) 733 final - ANNEX 11

Brussel, 8.11.2018
COM(2018) 733 final

ANNEX 11

BIJLAGE

bij

Voorstel voor een besluit van de Raad

inzake de sluiting van akkoorden in het kader van artikel XXI van de GATS met Argentinië, Australië, Brazilië, Canada, China, het afzonderlijk douanegebied van Taiwan, Penghu, Kinmen en Matsu (Chinees Taipei), Colombia, Cuba, Ecuador, Filipijnen, Hongkong (China), India, Japan, Korea, Nieuw-Zeeland, de Verenigde Staten en Zwitserland over de compensaties die noodzakelijk zijn als gevolg van de toetreding van de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Oostenrijk, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden tot de Europese Unie

OFFICIËLE VERTALING

Gezamenlijke brief van de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds en Japan anderzijds krachtens punt 5 van de Procedures voor de uitvoering van artikel XXI van de Algemene Overeenkomst inzake de handel in diensten (GATS) (S/L/80 van 29 oktober 1999)

betreffende

de door de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten (hierna de EG genoemd) voorgestelde wijzigingen van de GATS-lijsten, teneinde rekening te houden met de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Oostenrijk, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden

Op 28 mei 2004 en op 4 april 2005 heeft de EG twee mededelingen ingediend krachtens artikel V van de GATS (rondgestuurd als document S/SECRET/8 van 11 juni 2004 en document S/SECRET/9 van 12 april 2005), waarin zij kennis gaf van haar voornemen om krachtens artikel V, lid 5, van de GATS en in overeenstemming met de voorwaarden in artikel XXI, lid 1, onder b), van de GATS de specifieke verbintenissen in de bij de mededelingen gevoegde lijsten te wijzigen of in te trekken.

Na indiening van de mededelingen heeft Japan krachtens artikel XXI, lid 2, onder a), van de GATS aangegeven in beide gevallen belang te hebben (zie S/L/168 wat S/SECRET/8 en S/L/218 wat S/SECRET/9 betreft). De EG en Japan zijn overeenkomstig artikel XXI, lid 2, onder a), van de GATS met elkaar in onderhandeling getreden over S/SECRET/8 en S/SECRET/9.

Met betrekking tot de procedure die werd ingeleid door de kennisgeving in document S/SECRET/8, werd — in onderlinge overeenstemming — de aanvankelijke periode voor onderhandelingen, die op 26 oktober 2004 afliep, vijf keer verlengd (tot 26 april 2005, tot 27 februari 2006, tot 1 juni 2006, tot 1 juli 2006 en tot 17 juli 2006). Tijdens die onderhandelingen hebben de EG en Japan overeenstemming bereikt over de compensatoire aanpassingen voor de intrekkingen en wijzigingen in document S/SECRET/8.

Met betrekking tot de procedure die werd ingeleid door de kennisgeving in document S/SECRET/9, hebben de EG en Japan niet binnen de voor onderhandelingen vastgestelde termijn overeenstemming bereikt en heeft geen van de betrokken leden binnen de volgens punt 7 van S/L/80 van toepassing zijnde termijn arbitrage aangevraagd. Het staat de EG krachtens artikel XXI, lid 3, onder b), van de GATS vrij de in document S/SECRET/9 voorgestelde wijzigingen en intrekkingen uit te voeren mits de in punten 20-22 van S/L/80 omschreven procedures worden voltooid.

Het aan deze brief gehechte verslag van het resultaat van deze onderhandelingen bevat 1) de voorgestelde wijzigingen in bovengenoemde kennisgevingen, 2) de overeengekomen compensatoire aanpassingen voor de in S/SECRET/8 aangekondigde wijzigingen en/of intrekkingen, en 3) een ontwerpversie van een geconsolideerde lijst van de specifieke verbintenissen, die het resultaat is van het samenvoegen van de bestaande lijsten van verbintenissen van de EG en haar lidstaten en van het daarin verwerken van zowel de in de documenten S/SECRET/8 en S/SECRET/9 aangekondigde wijzigingen of intrekkingen van verbintenissen, als de tussen de EG en Japan overeengekomen compensatoire aanpassingen.

Deze brief en de eraan gehechte bijlagen I en II van het verslag vormen samen de overeenkomst tussen de EG en Japan over S/SECRET/8 in het kader van artikel XXI, lid 2, onder a), van de GATS¹. De overeenkomst mag niet zodanig worden uitgelegd dat zij de lijsten van artikel II-uitzonderingen van de EG en haar lidstaten wijzigt. Ook mag de overeenkomst niet zodanig worden uitgelegd dat zij de rechten en plichten van de leden uit hoofde van artikel VIII van de GATS aantast.

Overeenkomstig de procedures van de punten 20 tot en met 22 van S/L/80 zal de EG het ontwerp van de te certificeren geconsolideerde lijst uiterlijk op 14 september 2006 ter verspreiding aan het secretariaat toesturen, mits met alle betrokken leden een overeenkomst is ondertekend of de in punt 7 van S/L/80 bedoelde periode is verstreken zonder dat er om arbitrage is verzocht. De resultaten van de onderhandelingen worden van kracht na voltooiing van de certificatieprocedures, op een door de EG vast te stellen datum na voltooiing van de interne goedkeuringsprocedures van de EG. De EG streeft ernaar deze procedures zo snel mogelijk te laten verlopen. De in de documenten S/SECRET/8 en S/SECRET/9 voorgestelde wijzigingen en intrekkingen worden pas van kracht wanneer alle in bijlage II aangegeven compensatoire aanpassingen van kracht zijn geworden.

¹ Deze overeenkomst mag niet zodanig worden uitgelegd dat zij vooruitloopt op het resultaat van aparte besprekingen binnen de WTO over de indeling van telecommunicatiediensten (basistelecommunicatie en toegevoegde-waarde-diensten).

Verslag van het resultaat van de onderhandelingen krachtens artikel XXI, lid 2, onder a), van de Algemene Overeenkomst inzake de handel in diensten (GATS)

betreffende

de door de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten (hierna de EG genoemd) voorgestelde wijzigingen van de GATS-lijsten, teneinde rekening te houden met de toetreding tot de Europese Gemeenschappen van de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Oostenrijk, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden

Ingevolge punt 5 van de Procedures voor de uitvoering van artikel XXI van de GATS (S/L/80 van 29 oktober 1999) dient de EG het volgende verslag in.

1. Op 28 mei 2004 en 4 april 2005 heeft de EG twee mededelingen ingediend krachtens artikel V van de GATS (rondgestuurd als document S/SECRET/8 van 11 juni 2004 en document S/SECRET/9 van 12 april 2005), waarin zij kennis gaf van haar voornemen om krachtens artikel V, lid 5, van de GATS en in overeenstemming met de voorwaarden in artikel XXI, lid 1, onder b), van de GATS de specifieke verbintenissen in de bij de mededelingen gevoegde lijsten te wijzigen of in te trekken (hierna "de voorgestelde wijzigingen" genoemd). De voorgestelde wijzigingen zijn opgenomen in bijlage I.
2. Na indiening van de kennisgeving vervat in document S/SECRET/8 hebben achttien WTO-leden (Argentinië, Australië, Brazilië, Canada, China, Chinees Taipei, Colombia, Cuba, Ecuador, Hongkong (China), India, Japan, Korea, Nieuw-Zeeland, de Filipijnen, Zwitserland, Uruguay en de Verenigde Staten) krachtens artikel XXI, lid 2, onder a), van de GATS aangegeven daarbij belang te hebben.
3. Na indiening van de kennisgeving vervat in document S/SECRET/9 hebben veertien WTO-leden (Argentinië, Australië, Brazilië, Canada, China, Colombia, Ecuador, Hongkong (China), India, Japan, Korea, Nieuw-Zeeland, Uruguay en de Verenigde Staten) krachtens artikel XXI, lid 2, onder a), van de GATS aangegeven daarbij belang te hebben.
4. Japan heeft krachtens artikel XXI, lid 2, onder a), van de GATS aangegeven in beide gevallen belang te hebben (zie S/L/168 wat S/SECRET/8 en S/L/218 wat S/SECRET/9 betreft). De EG en Japan zijn overeenkomstig artikel XXI, lid 2, onder a), van de GATS met elkaar in onderhandeling getreden over S/SECRET/8 en S/SECRET/9.
5. Met betrekking tot de procedure die werd ingeleid door de kennisgeving in document S/SECRET/8 werd — in onderlinge overeenstemming — de aanvankelijke periode voor onderhandelingen, die op 26 oktober 2004 afliep, vijf keer verlengd (tot 26 april 2005, tot 27 februari 2006, tot 1 juni 2006, tot 1 juli 2006 en tot 17 juli 2006).
6. Tijdens die onderhandelingen hebben de EG en Japan overeenstemming bereikt over compensatoire aanpassingen voor de wijzigingen en intrekkingen die zijn vervat in document S/SECRET/8. De bijlagen I en II bij dit verslag vormen, samen met de gezamenlijke brief waaraan het verslag is gehecht, de overeenkomst tussen de EG en Japan over S/SECRET/8 in het kader van artikel XXI, lid 2, onder a), van de GATS¹. Deze overeenkomst mag niet zodanig worden uitgelegd dat zij de lijsten van artikel II-uitzonderingen van de EG en haar lidstaten wijzigt, ook mag de

¹ Deze overeenkomst mag niet zodanig worden uitgelegd dat zij vooruitloopt op het resultaat van aparte besprekingen binnen de WTO over de indeling van telecommunicatiediensten (basistelecommunicatie en toegevoegde-waarde-diensten).

overeenkomst niet zodanig worden uitgelegd dat zij de rechten en plichten van de leden uit hoofde van artikel VIII van de GATS aantast.

7. Met betrekking tot de procedure die werd ingeleid door de kennisgeving in document S/SECRET/9 hebben de EG en Japan niet binnen de voor onderhandelingen vastgestelde termijn overeenstemming bereikt en heeft geen van de betrokken leden binnen de volgens punt 7 van S/L/80 van toepassing zijnde termijn arbitrage aangevraagd. Het staat de EG krachtens artikel XXI, lid 3, onder b), van de GATS vrij de in document S/SECRET/9 voorgestelde wijzigingen en intrekkingen uit te voeren mits de in punten 20-22 van S/L/80 omschreven procedures worden voltooid.

8. Gezien het voorgaande worden de voorgestelde wijzigingen en de overeengekomen compensatoire aanpassingen verwerkt in de ontwerpversie van de EG voor een geconsolideerde GATS-lijst, die het resultaat is van het samenvoegen van de bestaande lijsten van verbintenissen van de EG en haar lidstaten en van het daarin verwerken van zowel de in de documenten S/SECRET/8 en S/SECRET/9 aangekondigde wijzigingen of intrekkingen van verbintenissen, als de tussen de EG en Japan overeengekomen compensatoire aanpassingen.

9. Overeenkomstig de procedures van de punten 20 tot en met 22 van S/L/80 zal de EG het ontwerp van de te certificeren geconsolideerde lijst uiterlijk op 14 september 2006 ter verspreiding aan het secretariaat toesturen, mits met alle betrokken leden een overeenkomst is ondertekend of de in punt 7 van S/L/80 bedoelde periode is verstreken zonder dat er om arbitrage is verzocht. De resultaten van de onderhandelingen worden van kracht na voltooiing van de certificatieprocedures, op een door de EG vast te stellen datum na voltooiing van de interne goedkeuringsprocedures van de EG. De EG streeft ernaar deze procedures zo snel mogelijk te laten verlopen. De in de documenten S/SECRET/8 en S/SECRET/9 voorgestelde wijzigingen en intrekkingen worden pas van kracht wanneer alle in bijlage II aangegeven compensatoire aanpassingen van kracht zijn geworden.

BIJLAGE I

A. Wijzigingen waarvan kennis is gegeven in document S/SECRET/8

Horizontale verbintenissen

- Markttoegang (blz. 9): "In alle lidstaten van de EG kunnen diensten die op nationaal of lokaal niveau als openbare nutsvoorzieningen worden beschouwd, voorbehouden zijn aan overheidsmonopolies of onderworpen zijn aan exclusieve rechten die zijn verleend aan particuliere exploitanten.". Deze beperking stond niet in de lijst van specifieke verbintenissen van de Tsjechië, Estland, Cyprus, Letland, Litouwen, Hongarije, Malta, Oostenrijk, Polen, Slovenië, Slowakije, Finland en Zweden, maar geldt voortaan voor alle lidstaten.
- Beperkingen inzake nationale behandeling van filialen, agentschappen en vertegenwoordigingen bij vorm van dienstverlening 3 (blz. 9 en 10): deze beperking stond niet in de lijst van specifieke verbintenissen van Tsjechië, Estland, Cyprus, Letland, Litouwen, Malta, Slovenië en Slowakije, maar geldt voortaan voor alle lidstaten.
- Beperkingen inzake nationale behandeling van dochterondernemingen bij vorm van dienstverlening 3 (blz. 10): deze beperking stond niet in de lijst van specifieke verbintenissen van Tsjechië, Estland, Cyprus, Letland, Litouwen, Hongarije, Malta, Polen, Slovenië en Slowakije, maar geldt voortaan voor alle lidstaten.
- Beperkingen inzake nationale behandeling van subsidies bij vorm van dienstverlening 3 (blz. 13): de lijst van specifieke verbintenissen van Tsjechië, Estland, Cyprus, Letland, Litouwen, Malta, Oostenrijk, Slovenië, Slowakije, Finland en Zweden bevatte slechts een deel van de beperkingen inzake subsidies bij vorm van dienstverlening 3 die zijn opgenomen in de lijst van de EG en haar lidstaten. Deze beperkingen gelden voortaan ook voor deze lidstaten.
- Beperking inzake nationale behandeling van subsidies bij vorm van dienstverlening 4 (blz. 13): in de lijst van specifieke verbintenissen van Tsjechië, Estland, Cyprus, Letland, Hongarije, Malta en Slowakije ontbrak de beperking inzake subsidies bij vorm van dienstverlening 4 die op de lijst van de EG en haar lidstaten staat. Deze beperking geldt voortaan ook voor deze lidstaten.
- Verbintenissen van Cyprus inzake markttoegang bij vorm van dienstverlening 4: deze verbintenissen worden ingetrokken.
- Markttoegang bij vorm van dienstverlening 4 — overplaatsingen binnen bedrijven ("intra-company transfers" of ICT) (blz. 26): de beperking dat de ontvangende bedrijfseenheid daadwerkelijk vergelijkbare diensten op het grondgebied van de betrokken lidstaat moet leveren, stond niet in de lijst van specifieke verbintenissen van Tsjechië, Letland, Litouwen, Hongarije, Polen en Slowakije. Deze beperking geldt voortaan ook voor deze lidstaten.
- Markttoegang bij vorm van dienstverlening 4 — zakelijke bezoekers ("business visitors" of BV) — verkopers van diensten (blz. 30): de beperking dat dergelijke vertegenwoordigers niet direct aan het algemene publiek mogen verkopen stond niet in de lijst van specifieke verbintenissen van Polen. Deze beperking geldt voortaan ook voor deze lidstaat.
- Markttoegang bij vorm van dienstverlening 4 — zakelijke bezoekers — vestiging van commerciële aanwezigheid (blz. 30): de beperking dat dergelijke vertegenwoordigers noch direct aan het algemene publiek mogen verkopen noch diensten mogen leveren, stond niet in

de lijst van specifieke verbintenissen van Litouwen. Deze beperking geldt voortaan ook voor deze lidstaat.

- Verbintenissen van Litouwen inzake markttoegang bij vorm van dienstverlening 4 — zakelijke bezoekers (blz. 32): deze verbintenissen worden deels ingetrokken.
- Verbintenissen van Letland inzake markttoegang bij vorm van dienstverlening 4 — dienstenverleners op contractbasis (blz. 33): de beperking dat tijdelijke toegang en verblijf binnen de betrokken lidstaat niet langer mag duren dan drie maanden binnen een periode van 12 maanden stond niet in de lijst van specifieke verbintenissen van Letland. Deze beperking geldt voortaan ook voor deze lidstaat.

Sectorale verbintenissen

- Verhuur/lease van luchtvaarttuigen zonder bedieningspersoneel (blz. 95): de beperking van de markttoegang bij vorm van dienstverlening 2 geldt voortaan ook voor Estland, Litouwen, Hongarije, Oostenrijk, Slovenië, Finland en Zweden en de beperking van de markttoegang bij vorm van dienstverlening 3 geldt voortaan ook voor Estland, Hongarije en Oostenrijk.
- Diensten in verband met de industrie (blz. 109 en 110): de verbintenissen in de lijst voor Letland, Litouwen en Oostenrijk worden ingetrokken.
- Onderwijsdiensten (blz. 156): beperking tot "alleen particulier gefinancierde diensten": deze beperking kwam niet voor in de lijst voor Estland, Letland, Litouwen, Hongarije, Oostenrijk, Slovenië (alleen wat opleidingsdiensten voor volwassenen betreft) en Slowakije. Deze beperking geldt voortaan ook voor deze lidstaten. In het geval van Slovenië, geldt de uitbreiding alleen voor opleidingsdiensten voor volwassenen.
- Bankdiensten en andere financiële diensten (met uitzondering van verzekeringen) (blz. 193, 213 en 217): de beperkingen inzake markttoegang bij de vormen van dienstverlening 1 en 3 namelijk dat voor het beheer van unit trusts en beleggingsmaatschappijen een gespecialiseerde beheermaatschappij moet worden opgericht en dat alleen bedrijven met statutaire zetel in de Gemeenschap als bewaarder van activa van beleggingsfondsen kunnen optreden, stonden niet in de lijst van Tsjechië (voor vorm 3), Estland (voor vorm 1 en 3), Letland (vorm 3), Litouwen (vorm 1), Hongarije (vorm 3) en Slowakije (vorm 3). Deze beperkingen gelden voortaan ook voor deze lidstaten.
- Ruimtevaart: de in de lijst voor Oostenrijk staande verbintenis wordt ingetrokken.
- Luchtvaart — Verhuur van luchtvaartuigen met bemanning (blz. 246): twee beperkingen inzake markttoegang (één voor de vormen van dienstverlening 1 en 2, en één voor vorm van dienstverlening 3) worden ingevoerd voor Polen.
- Luchtvaart — Verkoop en Marketing (blz. 247 en 248): de beperking inzake nationale behandeling voor distributie via een geautomatiseerd boekingsysteem (CRS) van luchtvaartdiensten die worden geleverd door de luchtvaartmaatschappij die de CRS exploiteert, stond niet in de lijst van specifieke verbintenissen van Estland.
- Luchtvaart — Geautomatiseerde Boekingsystemen (blz. 248): de beperking inzake nationale behandeling voor verplichtingen van luchtvaartmaatschappijen die een geautomatiseerde boekingsysteem exploiteren of die daaraan deelnemen, indien dat boekingsysteem wordt beheerd door een luchtvaartmaatschappij uit één of meerdere derde landen, stond niet in de lijst van specifieke verbintenissen van Hongarije.

- Ondersteunende diensten voor alle vervoerswijzen — vrachtbehandeling (blz. 259): een beperking van de markttoegang bij vorm van dienstverlening 3 is ingevoerd voor Estland, Letland en Litouwen.

B. Wijzigingen waarvan kennis is gegeven in document S/SECRET/9

Horizontale verbintenissen

- Verbintenissen van Cyprus en Malta inzake nationale behandeling bij vorm van dienstverlening 4 (blz. 25, 29 en 32 van S/SECRET/8): deze verbintenissen worden ingetrokken.

Sectorale verbintenissen

- Diensten in verband met computers — a) adviesdiensten betreffende de installatie van computerapparatuur (hardware) (CPC 841) (blz. 82) — b) diensten in verband met de installatie van software (CPC 842) (blz. 83) — c) gegevensverwerking (CPC 843) (blz. 85) — d) databasediensten (CPC 844) (blz. 86): de verbintenissen van Cyprus inzake nationale behandeling bij vorm van dienstverlening 4 (ICT, BV en CSS) worden ingetrokken.
- Onderzoek en ontwikkeling — b) O&O op het gebied van de maatschappij- en geesteswetenschappen (CPC 852) (blz. 89 en 90): de verbintenissen van Cyprus inzake nationale behandeling van vorm van dienstverlening 4 (ICT, BV en CSS) worden ingetrokken.
- Verzekeringen en aanverwante diensten — i) directe verzekeringen (waaronder medeverzekering): a) levens- en b) schadeverzekeringen (blz. 211 en 212): de verbintenissen van Cyprus inzake nationale behandeling bij vorm van dienstverlening 4 (ICT, BV en CSS) worden ingetrokken.
- Bank- en andere financiële diensten (met uitzondering van verzekeringen) — x) e) effecten (blz. 223): de verbintenissen van Cyprus inzake nationale behandeling bij vorm van dienstverlening 4 (ICT, BV en CSS) worden ingetrokken.
- Hotels, restaurants en catering (CPC 641, 642, en 643) (blz. 232): de verbintenissen van Malta inzake nationale behandeling bij vorm van dienstverlening 4 (ICT, BV en CSS) worden ingetrokken.
- Reisbureaus en reisorganisatoren (CPC 7471) (blz. 233 en 234): de verbintenissen van Malta inzake nationale behandeling bij vorm van dienstverlening 4 (ICT, BV en CSS) worden ingetrokken.
- Zeevervoer — met uitzondering van cabotage — a) Personenvervoer (CPC 7211); b) Vrachtvervoer (CPC 7212) (blz. 242): de verbintenissen van Malta inzake nationale behandeling bij vorm van dienstverlening 4 (ICT, BV en CSS) worden ingetrokken.

BIJLAGE II

COMPENSATIE DOOR DE EG

- **Horizontale beperkingen inzake openbare nutsvoorzieningen, vorm van dienstverlening 3:**
 - voetnoot over de reikwijdte waarin wordt aangegeven dat deze beperking niet van toepassing is op telecommunicatie- en computerdiensten.
- **Horizontale beperkingen inzake investeringen, vorm van dienstverlening 3:**
 - opheffing van de beperking van AT inzake nationale behandeling voor filialen van buitenlandse naamloze vennootschappen (Aktiengesellschaften) en ondernemingen met beperkte aansprakelijkheid (Gesellschaften mit beschränkter Haftung) bij vorm van dienstverlening 3.
- **Overplaatsingen binnen bedrijven en zakelijke bezoekers, vorm van dienstverlening 4:**
 - verbintenissen van CY en MT inzake markttoegang en nationale behandeling in het horizontale deel en in het sectorspecifieke deel voor de sectoren waarvoor CY en MT verbintenissen zijn aangegaan voor vormen van dienstverlening 3.
- **Professionele dienstverlening — Civieltechnische diensten (CPC 8672):**
 - verbintenissen van CY en MT inzake markttoegang en nationale behandeling bij vorm van dienstverlening 2;
 - verbintenissen van CY, CZ, MT en SK inzake markttoegang bij vorm van dienstverlening 3;
 - verbintenissen van CY en MT inzake nationale behandeling bij vorm van dienstverlening 3;
 - opheffing van de beperking inzake markttoegang bij vorm van dienstverlening 3 voor PT.
- **Professionele dienstverlening — Geïntegreerde civieltechnische diensten (CPC 8673):**
 - het door het VK toegepaste onderzoek naar economische behoeften voor vorm van dienstverlening 4/CSS wordt geschrapt;
 - verbintenissen van SK inzake markttoegang en nationale behandeling bij vorm van dienstverlening 3.
- **Diensten in verband met stedenbouw en landschapsarchitectuur (CPC 8674):**
 - verbintenissen van CY, CZ, MT, PL, SI en SK inzake markttoegang en nationale behandeling bij vorm van dienstverlening 3;
 - verbintenissen van HU inzake markttoegang en nationale behandeling van landschapsarchitectuur bij vorm van dienstverlening 2.
- **Diensten in verband met computers:**
 - toevoeging van een verklarende voetnoot;
 - verbintenissen van HU inzake markttoegang en nationale behandeling bij vormen van dienstverlening 1, 2 en 3 voor CPC 845 en 849;
 - verbeterde voorwaarden voor CSS/vorm 4 door SE voor computer- en aanverwante diensten in het horizontale deel en nieuwe verbintenissen van SE voor CSS/vorm 4 voor CPC 845 en 849.
- **Reclame (CPC 871):**
 - verbintenissen van CY, MT en PL inzake markttoegang en nationale behandeling bij vorm van dienstverlening 1.
- **Telecommunicatie:**
 - nieuwe en verbeterde verbintenissen door de gehele EG zoals aangeboden in het herziene DDA-aanbod;
 - een toelichting van FI dat zijn drie horizontale beperkingen bij vorm van dienstverlening 3 inzake markttoegang van juridische entiteiten, inzake nationale

behandeling voor dochterondernemingen, filialen, agentschappen en vertegenwoordigingen, en inzake markttoegang voor investeringen niet van toepassing zijn op telecommunicatiediensten;

- een verklarende voetnoot om aan te geven dat de subsectoren 2.C.h tot en met 2.C.m van de 'Services Sectoral Classification List', die is opgenomen in MTN.GNS/W/120 (diensten met toegevoegde waarde), en de subsectoren 2.C.a tot en met 2.C.g van die lijst hiervan deel uitmaken. Subsector 2.C.o van die lijst maakt hiervan ook deel uit, voor zover die subsector onder de definitie valt. Voor de toepassing van deze lijst van verbintenissen valt subsector 2.C.n van die lijst (online-informatie en/of -gegevensverwerking) onder 1.B (diensten in verband met computers).
- **Diensten van financiële instellingen (verzekeringsdiensten):**
 - gedeeltelijke opheffing van de beperking inzake markttoegang bij vorm van dienstverlening 3 voor SK.
- **Financiële diensten (bankwezen):**
 - FI: wijziging in de vorm van dienstverlening 3-eisen inzake permanente vestiging ("Ten minste één van de oprichters, de leden van de raad van bestuur, de raad van toezicht en de directeur moet permanent in de Europese Gemeenschap wonen..." in plaats van "Minstens de helft van de oprichters, de leden van de raad van bestuur, de raad van toezicht en de afgevaardigden, de directeur, de procuratiehouder en de persoon die gemachtigd is namens de kredietinstelling te ondertekenen, moeten in de Europese Gemeenschap wonen ...").
- **Hotels, restaurants en catering:**
 - nieuwe (minder beperkende) taal wat betreft het onderzoek naar economische behoeften voor bars, cafés en restaurants, bij vorm van dienstverlening 3 voor IT, waaronder een verbintenis betreffende de niet-discriminerende aard daarvan.
- **Reisbureaus en reisorganisatoren:**
 - het door CZ opgelegde onderzoek naar economische behoeften bij vorm op dienstverlening 3 wordt geschrapt.
- **Kappersdiensten:**
 - verbintenissen van CZ, FI, HU en SK inzake markttoegang en nationale behandeling bij de vormen van dienstverlening 2 en 3.

Voor de lidstaten worden de volgende afkortingen gebruikt:

AT	Oostenrijk	IT	Italië
BE	België	LT	Litouwen
CY	Cyprus	LU	Luxemburg
CZ	Tsjechië	LV	Letland
DE	Duitsland	MT	Malta
DK	Denemarken	NL	Nederland
EE	Estland	PL	Polen
EL	Griekenland	PT	Portugal
ES	Spanje	SE	Zweden
FI	Finland	SI	Slovenië
FR	Frankrijk	SK	Slowakije
HU	Hongarije	UK	Verenigd Koninkrijk
IE	Ierland		